

11

Dienstverlening aan huis

Aan de orde is het **VAO Dienstverlening aan huis (AO d.d. 19/11)**.

De heer **Ulenbelt** (SP):

Voorzitter. Ik dien twee moties in.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

overwegende dat de Nederlandse regering door instemming met het ILO-verdrag 189 het recht op een volwaardige waardering en gelijkwaardige rechtspositie van huishoudelijk werk heeft onderschreven;

verzoekt de regering, het ILO-verdrag 189 inzake fatsoenlijk werk voor huishoudelijk personeel te ratificeren,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**:

Deze motie is voorgesteld door het lid Ulenbelt. Naar mij blijkt, wordt de indiening ervan voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 101 (29427).

De heer **Ulenbelt** (SP):

Als je zo'n verdrag ondertekent, moet je het natuurlijk ook uitvoeren. Dat is lastig, zo is gebleken. Ik zou daar een begin mee willen maken door de volgende motie in te dienen.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

overwegende dat met de Regeling dienstverlening aan huis de rechtspositie van betrokken dienstverleners slechter is dan die van reguliere werknemers;

verzoekt de regering, een voorstel uit te werken waarmee de dienstverlener aan huis de volledige werknemersstatus krijgt door betaling van het loon van de werkgever via UWV of Belastingdienst aan de dienstverlener, waarbij door bijvoorbeeld UWV of Belastingdienst premies worden ingehouden,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**:

Deze motie is voorgesteld door het lid Ulenbelt. Naar mij blijkt, wordt de indiening ervan voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 102 (29427).

De heer **Ulenbelt** (SP):

In het debat ging het vooral om het feit dat het 900 miljoen kost of iets daaromtrent, met dienstenchecks en dat soort dingen. Dat was heel ingewikkeld. Ik denk dat het voorstel dat in de tweede motie staat, een heel goed begin kan zijn voor het realiseren van de betere rechtspositie die iedereen, de hele Kamer en de minister, zou willen. Een bijkomend voordeel is dat het voor de belangenbehartigers van deze mensen makkelijker wordt om de volwaardige rechtspositie te verwerkelijken.

Mevrouw **Schut-Welkzijn** (VVD):

Voorzitter. De VVD-fractie is tevreden met het feit dat de huidige Regeling dienstverlening aan huis in stand blijft. Deze regeling bestaat sinds 2007 en wordt gebruikt door 1 miljoen huishoudens. Particulieren die een gemiddeld loon verdienen kunnen op die manier huishoudelijke taken uitbesteden, zonder werkgeverslasten af te dragen en zonder administratieve rompslomp. Deze dienstverlening zorgt er bijvoorbeeld voor dat het huis wordt schoongemaakt of dat er op de kinderen wordt gepast als mensen aan het werk zijn. Bovendien wordt er voor geliefden gezorgd als mensen dat zelf niet langer kunnen. Verder kunnen ouderen langer thuis blijven wonen met een betaalbare hulp. Behoud van de Regeling dienstverlening aan huis komt zo de broodnodige dynamiek op de arbeidsmarkt ten goede. De dienstverleners die zijn geïnterviewd in het onderzoek van de commissie-Kalsbeek geven aan dat zij niet zitten te wachten op meer rechtsbescherming maar hebben liever een hoger uurloon. De uurlonen binnen de Regeling dienstverlening aan huis liggen dan ook vaak boven het minimumloon.

Het past niet om het belang dat mensen hechten aan dienstverlening aan huis te bagatelliseren door te zeggen dat iedereen zijn eigen troep maar moet opruimen als ze geen werkgeverslasten voor een schoonmaakster kunnen betalen. Dat is symboolpolitiek waar de VVD niet in mee gaat. Het in stand houden van deze regeling voorkomt dat aanbieders van dienstverlening overgaan tot zwart werk. Wij ondersteunen de inzet voor meer voorlichting hierover. De VVD is van mening dat het verlagen van de lasten op arbeid de enige houdbare manier is om arbeid aan de onderkant van de arbeidsmarkt betaalbaar te maken voor iedereen. Dat is de inzet van dit kabinet bij de belastingherziening en daar zijn we voor.

De **voorzitter**:

Dank u wel. De minister kan meteen antwoorden. Het woord is aan de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid.

Minister **Asscher**:

Voorzitter. Dank u wel. Ik deel met de heer Ulenbelt de wens om de positie van mensen in het huishoudelijk werk te verbeteren. Daar heeft de regering ook een aantal voorstellen voor gedaan, maar de regering meent dat het ratificeren van het ILO-verdrag daar onvoldoende aan bijdraagt. Immers, dat verdrag kun je alleen maar ratificeren door de rechten gelijk te trekken en dat betekent in dit geval op een lager niveau, tenzij je dankzij dienstencheques ervoor kunt zorgen dat de mensen om wie het gaat als gewone werknemer in dienst komen. Dat zou inderdaad heel veel geld

kosten. Dus helaas kunnen we dat verdrag nu niet ondertekenen en moet ik de eerste motie ontraden.

In de tweede motie wordt de regering verzocht, een voorstel uit te werken om de volledige werknemersstatus via UWV c.q. Belastingdienst te organiseren. Daarbij wordt ervan uitgegaan dat de Regeling dienstverlening aan huis kan worden afgeschaft. Ik ben bang dat dit de rechtspositie van veel mensen die dit werk doen verslechtert, omdat zij gedwongen worden, in het zwarte circuit te werken. Het onderzoek waar mevrouw Kalsbeek uit geput heeft met haar commissie wijst erop dat een groot deel van de werknemers dan naar het illegale circuit zal gaan. Dan heb je per saldo te weinig bereikt voor de groep. Dus ondanks het feit dat ik sympathie koester voor de gedachte en voor het legitieme punt dat het een hoop rompslomp is dat in het voorstel van de heer Ulenbelt wordt weggenomen, moet ik de motie ontraden.

Mevrouw Schut-Welkzijn heeft er terecht op gewezen dat je niet te licht moet denken over uit het nettoloon betalen van de bruto uursom die nodig is om mensen dit werk te laten doen conform het wettelijk minimumloon. Des te belangrijker is het om bij de belastingherziening waar de regering aan werkt, ervoor te zorgen dat de loonkosten, met name aan de onderkant van de arbeidsmarkt, lager worden, zonder dat de lonen lager worden. Dit kan door de belastingen en premies die werkgevers afdragen omlaag te brengen, zodat meer mensen gewoon in dienst komen. Maar dat is niet van vandaag op morgen gelukt. Daar werkt de regering nu aan. We hopen daarvoor volgend jaar met voorstellen te komen.

De heer Ulenbelt (SP):

Ik ben onmiddellijk benieuwd wat de definitie van de minister is van het zwarte circuit en illegale arbeid. Nu zijn mensen aan het werk bij een werkgever, maar zij zijn niet verzekerd. Mijn voorstel lost dat op. Overal waar ik iets moet betalen — in een garage, bij een advocaat, noem maar op — wordt uit mijn nettoloon andermans brutoloon betaald. Waarom niet in de huishouding? Het is inderdaad waar wat mevrouw Schut zei: als je je rommel opgeruimd wilt hebben, moet je daarvoor betalen. Heel simpel toch, minister?

Minister Asscher:

Heel simpel maar ook weer niet zo simpel, anders hadden we het allang opgelost. We willen uiteindelijk hetzelfde. We willen dat mensen werknemersrechten hebben maar dat ze ook aan het werk blijven en dat ze niet in het zwarte circuit terechtkomen. Met het zwarte circuit bedoel ik dat werkgevers van die mensen illegaal bezig zijn — de Regeling dienstverlening aan huis is er dan immers niet meer — dat mensen geen aanspraak meer maken op de Wml en dat er niet doorbetaald wordt bij ziekte. Dus alle goede dingen van de Regeling dienstverlening aan huis raak je kwijt, zonder dat je er goede dingen als werknemersrechten voor terugkrijgt als er geen subsidie bijkomt. Zeker, we betalen alles uit ons nettoloon, maar mensen laten niet hun advocaat vier uur per week hun huis schoonmaken. Het is wel goed dat iemand die dat doet, daarvan kan leven en in ieder geval het wettelijk minimumloon en loondoorbetaling bij ziekte krijgt. Laten we er samen naar streven, misschien bij een volgende regering of via die belastingherziening, dat er meer mensen op een reguliere manier in dienst

komen. We lijken daarin te slagen voor de huishulpen. De toelagen voor de huishoudelijke hulp lijkt een groot succes te worden, waardoor er veel minder ontslagen zijn en veel meer huishulpen hun gewone, reguliere baan houden. Een heel belangrijke stap. Als je nu die regeling voor dienstverlening aan huis afschaft, heb je per saldo voor heel weinig mensen iets goeds bereikt en voor heel veel mensen iets slechts.

De heer Ulenbelt (SP):

De regeling voor dienstverlening aan huis is juist het legaliseren van onbeschermde arbeid. Er wordt geen premie betaald. Mensen zijn niet verzekerd. Als we dat afschaffen en daarvoor een alternatief bieden, hebben we het beste van twee werelden. Het spijt me om het te zeggen, maar de minister zegt dat je een advocaat wel volwaardig betaalt en een schoonmaker niet. Voor mijn partij is er als het om werk gaat, geen verschil tussen de schoonmaker en de advocaat. Dat zou voor de minister toch ook moeten gelden?

Minister Asscher:

Zo bedoelde ik dat ook niet. De meeste mensen hebben heel incidenteel een advocaat nodig, in een bijzondere situatie, en dan is het nog steeds een rib uit hun lijf, geen misverstand daarover. Ik denk dat we helemaal niet van mening verschillen over wat wenselijk zou zijn, maar we moeten onderkennen dat er geld bij moet als je veel meer werksters en hulpen in de huishouding onder gewone werknemerscondities aan het werk wilt hebben. Het is niet te vragen aan mensen om €25 per uur uit hun nettosalaris te betalen. Er zijn maar heel weinig mensen die dat kunnen en willen betalen. Je kunt zeggen dat dit verkeerd en slecht is, maar ik denk wel dat het de werkelijkheid is. Je kunt zeggen dat mensen het dan maar zelf moeten opruimen, maar dan heeft het negatieve gevolgen voor heel veel mensen die op die manier hun brood verdienen. Dat wil ik niet. Het gaat altijd over droom en daad en de werkelijkheid. In dit geval moeten we de werkelijkheid wel onder ogen zien. Als de heer Ulenbelt mij niet zou geloven, is er altijd nog het rapport van de commissie, waarin dat ook wordt aangegeven.

De voorzitter:

Ik dank de minister voor de beantwoording en de leden voor hun inbreng.

De beraadslaging wordt gesloten.

De vergadering wordt van 16.29 uur tot 16.45 uur geschorst.